

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobkyně: **X. Z.**, narozená X, státní příslušnost Čína
bytem X
zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2025, č. j. CPR-21016-2/ČJ-2025-930310-V224,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2025, č. j. CPR-21016-2/ČJ-2025-930310-V224, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 14. 5. 2025, č. j. KRPU-25488-34/ČJ-2025-040026. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložil žalobkyni povinnost opustit území členských států Evropské unie

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(dále jen „EU“), přičemž žalobkyni stanovil dobu k opuštění území členských států EU do země státního občanství cizince nebo do třetí země, kde je oprávněna pobývat nebo která ji přijme, do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedla, že na území ČR pobývá 8 let, sdílí společnou domácnost s manželem X. Y., nar. X, a jejich nezletilým synem, X. J., nar. X. Celá rodina je plně etablovaná na území ČR, nezletilý syn žalobkyně se na území ČR narodil a nikdy jej neopustil. Manžel žalobkyně je držitelem povolení k pobytu ve formě tzv. zaměstnanecké karty, syn žalobkyně je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Za této situace není možné předem vyloučit nepřiměřenost zásahu do jeho nejlepšího zájmu, bude-li jeho matce, na jejíž přítomnosti je nezletilý syn velmi nízkého věku závislý, uložena povinnost opustit území. V tomto směru, tj. v otázce dopadu jejich vycestování do země původu na jeho vývoj, výchovu a výživu, se tak opatření stanoviska orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“)jevilo nezbytným důkazem, jehož opatření nebylo možné nahradit výsledkem jejich rodičů. Žalobkyně rovněž uvedla, že činí maximum, aby mohla oprávněně pobývat na území ČR, tudíž dne 1. 8. 2025 iniciovala prostřednictvím Generálního konzulátu ČR v Šanghaji žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, společně s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. O této žádosti se vede řízení pod sp. zn 1452/2025-MZV/SANG
3. Žalobkyně má dále za to, že správní orgány v nedostatečném rozsahu, velice obecně a nepřiléhavě na případ žalobkyně posoudily přiměřenost dopadu jejich rozhodnutí do základního práva žalobkyně a jejich rodinných příslušníků na respektování soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný posouzení přiměřenosti rozhodnutí zcela postavil na svých vlastních domněnkách a úvahách, které nemají žádnou oporu ve správním spise. Žalobkyně si dovoluje zdůraznit, že bytí je povinnost opustit území označována správními orgány jako nejmírnější správní opatření, i toto správní opatření může být v kontextu individuálních okolností konkrétního případu shledáno opatřením svými důsledky nepřiměřeným z hlediska zásahu do základního práva jednotlivce na respektování soukromého a rodinného života. Kromě rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 311/2023-44 považuje žalobkyně za přiléhavý taktéž rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 20 A 86/2021-51. Jelikož posuzování proporcionality zásahu do základního práva na respektování soukromého a rodinného života předpokládá poměrování dvou protichůdných zájmů na pomyslných miskách vah, žalobkyně si dovoluje vyjádřit rovněž k protichůdnému veřejnému zájmu. Tento totiž v případě bezúhonné žalobkyně spočívá výlučně v zájmu na tom, aby se v ČR zdržovali pouze cizinci oprávněně zde pobývající, tj. k osobě a rodině žalobkyně nebyly zjištěny žádné další negativní poznatky. Žalobkyně po celou dobu svého pobytu v ČR vedla řádný život, nedopouštěla se žádného protiprávního jednání, přičemž jednání, které bylo předmětem daného řízení (neoprávněný pobyt), bylo zjištěno a prokázáno na základě součinnosti a spolupráce žalobkyně se správními orgány, toto jednání (neoprávněný pobyt) nebylo důsledkem úmyslného jednání žalobkyně, nýbrž nesprávné volby zmocněnce pro účely řízení o žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Žalobkyně taktéž doložila, že činí kroky k tomu, aby svůj pobyt legalizovala, tj. prokázala svou snahu o řešení její pobytové situace. Dané skutečnosti dle názoru žalobkyně oslabovaly intenzitu veřejného zájmu na jejím neprodleném vycestování, přičemž dle názoru žalobkyně byly zohledněny v nedostatečném rozsahu. Současně má žalobkyně za to, že vzhledem k nesprávnému a nepřiléhavému vymezení intenzity zásahu do jejího základního práva na

respektování soukromého a rodinného života a téhož práva jejího manžela byla otázka proporcionality dopadu napadeného rozhodnutí nesprávně a nedostatečně posouzena jako celek.

Vyjádření žalované

4. Žalovaná ve svém vyjádření k iniciativě žalobkyně legalizovat si svůj pobyt na území ČR podáním žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny prostřednictvím generálního konzulátu společně s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti uvedla, že v případě vyhovění žádosti a umožnění podat žádost bez osobní účasti žalobkyně toto řízení neopravňuje žalobkyni k pobytu na území ČR; oprávněnost pobytu na území ČR vzniká až převzetím povolení k pobytu. K ostatním námitkám žalovaná konstatovala, že se s nimi vypořádala v napadeném rozhodnutí, neboť tyto námitky jsou obsahově stejné jako v případě podaného odvolání.

Jednání soudu

5. Při jednání soudu dne 16. 2. 2026 zástupkyně žalobkyně zdůraznila, že správní orgány nezjistily skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a to ve vztahu k nezletilému synovi žalobkyně. Byla toho názoru, že si měly opatřit stanovisko OSPOD, který by měl vyhodnotit nejlepší zájem dítěte. V součinnosti OSPOD také mohl být zjištěn nejlepší zájem dítěte. Poukázala na závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 311/2023 a 5 Azs 33/2022. Zdůraznila, že žalobkyně vede v ČR řádný život a snaží se o řešení své pobytové situace. Namítla, že mělo být správními orgány přerušeno řízení do skončení řízení o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě. Byla toho názoru, že situace žalobkyně představuje výjimečný případ, kdy nelze uložit povinnost opustit území. V tomto směru poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správní soudu sp. zn. 3 Azs 194/2024.
6. Žalovaná se z jednání dne 16. 2. 2026 omluvila.

Posouzení věci soudem

7. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud směrem k žalobkyni připomíná, že soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v § 71 odst. 2 třetí věta zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle které *„[r]ozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.“* Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly uplatněny ve lhůtě 30 dnů poté, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobkyni doručeno (srov. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 9. 2025), tj. v projednávané věci do 21. 8. 2025, neboť napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 22. 7. 2025. Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69). Z těchto důvodů soud nemohl přihlížet k těm žalobním bodům, které žalobkyně nově vznesla při jednání soudu dne 16. 2. 2026, neboť tak učinila až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, která je podle § 71 odst. 2 s. ř. s. nejzazším limitem i pro případné rozšíření žaloby o další žalobní body. Soud se proto nemohl zabývat opožděnou námitkou, že mělo být správními orgány přerušeno řízení do skončení řízení o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě.

8. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí soud uvádí, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.
9. Vycházeje ze shora uvedeného je ve věci nutno uvést, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaná ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházela a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěla. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se též srozumitelným způsobem podává, proč žalovaná považovala námitky uplatněné žalobkyní v odvolání za liché a nedůvodné. Ve vztahu k uplatněné námitce žalobkyně stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak soud shledal, že takovýto deficitem předmětné rozhodnutí žalované netrpí.
10. K tomu lze poukázat zejména na str. 7 napadeného rozhodnutí, kde žalovaná vysvětlila, z jakého důvodu si správní orgán prvního stupně nemusel opatřit stanovisko OSPOD. Dále lze poukázat na str. 4 až 7 rozhodnutí žalované, na kterých prezentovala názor, proč není rozhodnutí o povinnosti opustit území EU nepřiměřené. Žalovaná byla *„toho názoru, že ač účastnice řízení vědomě pobývala na území České republiky neoprávněně, úmyslně čekala až na povolený pobyt pro své nezletilé dítě, aby následně v řízení řešící její neoprávněný pobyt, argumentovala nemožností vycestovat z důvodu nenahraditelné péče o osobu nízkého věku, popř. hrozby ztráty pobytového oprávnění nezletilého syna. Odvolací orgán však uvádí, že rodinné a soukromé vazby jakéhokoli cizince, který není držitelem pobytového oprávnění, nemůžou toto pobytové oprávnění nahradit a nelze ani očekávat, že na základě těchto vazeb bude cizincům tolerován neoprávněný pobyt. Tímto postupem by správní orgány postupovaly zcela v rozporu s právním řádem České republiky. Zákon č. 326/1999 Sb. zcela jasně stanoví podmínky, za kterých je cizinec oprávněn k pobytu na území České republiky, přičemž oprávněnost pobytu založena pouze na rodinných nebo soukromých vazbách bez platného povoleného pobytu touto podmínkou nejsou. K výše uvedeným námitkám lze společně dále konstatovat, že do situace řešící povinnost opustit území smluvních států a zabezpečení péče o nezletilého syna by se účastnice řízení ovšem nedostala, kdyby ještě jako bezdětná respektovala rozhodnutí správních orgánů a opustila území České republiky už po zamítnutí žádosti o zaměstnaneckou kartu, případně po zamítnutí první žádosti o azyl. Místo respektování těchto rozhodnutí a vycestování dne 21.06.2024 porodila na území České republiky syna. Účastnice tak budovala svůj rodinný život v době dosti nejistého stavu svého pobytu místo toho, aby činila kroky k vycestování. Odvolací orgán je na základě výše uvedeného toho názoru, že rodinné vazby budované v době nejisté pobytové budoucnosti a argumentací nutné přítomnosti na území České republiky z důvodu péče o dítě nízkého věku nezpůsobuje nepřiměřenost zásahu rodinného a soukromého života užitého postupu ani*

napadeného rozhodnutí. A jak uvedl i správní orgán I. stupně, do této situace se účastnice řízení dostala svým vlastním (ne)jednáním a (ne)konáním a je zcela na ni, kdo, kde a jak zajistí péči o nezletilé dítě v případě, že je účastnice řízení povinná opustit území smluvních států z důvodu nevlastnění pobytového oprávnění na území.“

11. Soud uzavírá, že námitky žalobkyně o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nejsou důvodné.
12. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že se dne 3. 2. 2025 žalobkyně dobrovolně dostavila ke správnímu orgánu prvního stupně z důvodu vyřešení svého neoprávněného pobytu. Kontrolou cestovního dokladu bylo zjištěno, že žalobkyni byl udělen výjezdní příkaz č. GA 0372505 platný od 6. 11. 2024 do 5. 12. 2024. Žalobkyni byl výjezdní příkaz udělen na základě nepřiznání odkladného účinku žaloby ve věci žádosti o azyl. Na základě prokázaného neoprávněného pobytu od 6. 12. 2024 do 3. 2. 2025 zahájil správní orgán prvního stupně dne 3. 2. 2025 řízení o uložení správního vyhoštění. Na základě zjištěných rozhodných skutečností, zejména v oblasti rodinného života, a návrhu žalobkyně, překvalifikoval správní orgán prvního stupně řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území smluvních států. Po úkonech správního řízení správní orgán prvního stupně vydal dne 14. 5. 2025 napadené rozhodnutí.
13. Soud dále z obsahu správního spisu dále zjistil, že žalobkyně pozbyla oprávněnosti k pobytu na území ČR ke dni 23. 11. 2021, kdy byla pravomocně zamítnuta její žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Následný pobyt žalobkyně vyplýval ze žádosti o udělení azylu, přičemž tyto žádosti ji opravňovaly k pobytu na území ČR, ale nejedná se o plnohodnotné oprávnění k pobytu dlouhodobějšího charakteru. Žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území ČR žalobkyni k pobytu na území ČR neopravňovalo vůbec. Syn žalobkyně se narodil dne 21. 6. 2024, tedy v době, kdy žalobkyně pobývala na území ČR na základě druhé žádosti o udělení azylu. K datu 23. 11. 2021 pozbyla žalobkyně oprávněnosti k pobytu na území ČR, přičemž jí byly uděleny dva na sebe navazující výjezdní příkazy, kdy stanovená doba určená k vycestování byla stanovena do 16. 2. 2022. Dne 14. 2. 2022 podala žalobkyně první žádost o azyl. O této žádosti bylo krajským soudem pravomocně rozhodnuto o zamítnutí žaloby dne 18. 9. 2023. Dne 6. 11. 2024 byl žalobkyni udělen výjezdní příkaz s platností do 5. 12. 2024. Dne 22. 1. 2025 byl povolen dlouhodobý pobyt nezletilému synovi.
14. Žalobkyně při výslechu dne 19. 2. 2025 uvedla, že do ČR přijela v roce 2017, kdy začala pracovat s manželem v čínské restauraci v Teplicích. Od 1. 1. 2022 nic nedělala, protože jednoduše nesměla, od té doby ji živí manžel. Vypověděla, že v žádném případě nemůže odjet do země původu, protože její dítě je příliš malé na to, aby se vraceli. S manželem bydlí v Teplicích. V Číně byla naposledy v roce 2018, protože se jí mělo narodit dítě, byla tam více než 4 měsíce. Uvedla, že má celkem 3 děti, 2 starší dcery jsou v Číně, jedné dceři je 9 let a druhé 7 let a stará se o ně manželova maminka. Konstatovala, že by nebylo v silách jejího manžela se o syna postarat.
15. Manžel žalobkyně při výslechu dne 17. 3. 2025 vypověděl, že pracuje jako kuchař v Teplicích od 12. 11. 2019 stále na stejném místě. Uvedl, že o syna se stará hlavně manželka, 2 dcery narozené v roce 2016 v roce 2018 chodí do školy v Číně a starají se o ně jeho rodiče, neboť péči o 3 děti by nezvládly. Uvedl, že pracuje od devíti ráno do osmi večer, normálně pracuje všechny dny, když je unaven nebo se potřebuje starat o dítě, pak si vezme volno. Uvedl, že všechno okolo rodiny platí on, manželka nepracuje. Zdůraznil, že by se o syna nemohl starat, protože musí pracovat.

16. Z rozsudku zdejšího soudu 15. 9. 2025, č. j. 175 Az3/2024-22, kterým soud provedl dokazování při jednání, soud zjistil, že rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-1706/ZA-ZA11-HA08-2023, byla podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Dále z tohoto rozsudku soud zjistil, že žalobkyně v zemi původu žila v X, přičemž na této adrese aktuálně žijí dvě dcery žalobkyně, o které pečují rodiče manžela. První dcera se jmenuje X. Y. X., narozena X, druhá se jmenuje X. X., narozena X.
17. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že *„[r]ozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.“*
18. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *„[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“*
19. Soud k námitce žalobkyně o porušení § 3 správního řádu konstatuje, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn s ohledem na předmět řízení, neboť ve správním řízení bylo rozhodováno o povinnosti žalobkyně opustit území členských států EU. Nejlepší zájem nezletilého syna žalobkyně byl v rámci uvedeného řízení hodnocen sekundárně ve vztahu k hlavnímu předmětu řízení, čemuž odpovídal i rozsah skutkových zjištění. V řízení bylo zjištěno, že se synem žalobkyně žije v Česku i jeho otec (manžel žalobkyně), a tudíž v případě vycestování žalobkyně z ČR nehrozí, že by syn žalobkyně zůstal v Česku bez pečující osoby, nebo že by byl nucen opustit území společně se žalobkyní. Zároveň nebyla rodinná situace žalobkyně a její rodiny správními orgány zpochybněna. Správní orgány tak ve vztahu k nezletilému synovi žalobkyně vycházely z výpovědi žalobkyně a jejího manžela a výsledku pobytové kontroly, která potvrdila sdílení společné domácnosti všech členů rodiny žalobkyně, přičemž platí, že základním nástrojem k dostatečnému zjištění skutkového stavu je právě výslech cizince a druhého rodiče nezletilých dětí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 Azs 343/2019-37, body 26 až 28; a ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25, bod 22). Soud dále uvádí, že žalobkyně měla ve správním řízení dostatek možností, aby uvedla skutečnosti svědčící v její prospěch a ve prospěch jejího syna, přičemž takové skutečnosti mohla uvést i v řízení před soudem. To žalobkyně učinila a řádně popsala, zejména při její výpovědi ve správním řízení, její rodinnou situaci, přičemž její rodinné poměry plynou též z výsledku jejího manžela. Za důležitý v této souvislosti soud shledává fakt, že žalobkyně o svém soukromém či rodinném životě nad rámec již dříve rekapitulovaného v průběhu správního řízení, jakož i v řízení soudního, nic dalšího neuvedla. S těmito skutečnostmi tedy správní orgány ve svých rozhodnutích pracovaly, resp. tyto byly seznatelně hodnoceny. Žádné další konkrétní skutečnosti (ať už ve prospěch, či neprospěch žalobkyně), které by byly pro daný případ relevantní, nevyplynuly jak z tvrzení žalobkyně,

tak ani z obsahu správního spisu. Za takto zjištěného skutkového stavu si správní orgány nemusely vyžádat stanovisko OSPOD. Soud proto nesouhlasí se žalobkyní, že by stanovisko OSPOD mělo být v tomto případě nezbytným důkazem. Správními orgány zjištěný skutkový stav proto soud shledal dostatečným pro vydání jejich rozhodnutí.

20. Poté se soud zabýval stěžejními námitkami žalobkyně, které spočívaly v tom, že správní orgány nesprávně vyhodnotily dopad jejich rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a rodinného života jejich rodinných příslušníků.
21. Soud předně uvádí, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajících na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, tak automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 296/2018-35, bod 17).
22. Hledisko nejlepšího (nejvlastnějšího) zájmu nezletilých dětí má důležitý procesní význam a správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem; a tuto úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, body 39 až 42 a judikatura ESLP tam citovaná; obdobně též rozsudek ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28). Jinak řečeno, zájem nezletilých dětí je sice důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu rodiče-cizince; kritérium nejlepšího zájmu dítěte je však jen jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, publ. pod č. 4034/2020 Sb. NSS, bod 29). Účelem řízení v pobytových či azylových věcech, týkají-li se rodiče, totiž není přímo upravit práva nebo povinnosti jeho nezletilého dítěte. Hledisko nejlepšího zájmu tedy není rozhodujícím či zásadním kritériem; přesto je ale jedním z vícera významných kritérií (nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, body 52 a 53).
23. Je-li ve věci zjištěna závažnost zásahu do cizincova rodinného života a vymezen zájem jeho nezletilých dětí (který se nemusí shodovat s cizincovým zájmem), je potřeba pojmenovat konkurující veřejný zájem. Teprve poté je možné je vzájemně poměřit. Je přitom možné, že uložení povinnosti opustit území členských států EU cizinci, který v ČR pobývá neoprávněně, bude ve veřejném zájmu na udržování pořádku v ČR skrze určování podmínek pobytu cizinců (po jejichž porušení přichází negativní následek).
24. Soud zhodnotil soukromý a rodinný život žalobkyně na území ČR z pohledu shora uvedených kritérií, poměřil jej s veřejným zájmem ČR na dodržování platných právních předpisů týkajících se pobytu cizinců na jejím území, který žalobkyně porušila svým dlouhodobým pobytem na území ČR bez řádného pobytového oprávnění, a konstatuje následující skutečnosti.

25. V případě žalobkyně je nutno konstatovat, že ta na území ČR pobývá dlouhodobě (od roku 2017). Řádné oprávnění k pobytu na území ČR žalobkyně pozbyla ke dni 23. 11. 2021, kdy byla pravomocně zamítnuta její žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Následný pobyt žalobkyně vyplýval pouze ze žádosti o udělení azylu, přičemž tyto žádosti ji sice opravňovaly k pobytu na území ČR, ale soud se shoduje se správními orgány v tom, že se nejedná o plnohodnotné oprávnění k pobytu dlouhodobějšího charakteru. Pobytová situace žalobkyně tudíž začala být nejistá již od konce roku 2021, kdy přestala být na území ČR držitelem pobytového titulu; od této doby musela žalobkyně počítat s nepříznivými následky souvisejícími s jejím pobytem bez řádného pobytového titulu a možností, že bude muset z území ČR vycestovat za účelem legalizace jejího dalšího pobytu v ČR, což se negativně projeví i v jejím rodinném životě.
26. Pokud jde o nejlepší zájem dítěte, můžeme v tomto ohledu hovořit o zájmu nezletilého syna žalobkyně žít s oběma rodiči, a vyrůstat tak v úplné rodině. Tento zájem je však do značné míry narušován pobytem žalobkyně na území ČR bez řádného povolení k pobytu a nevycestováním žalobkyně za účelem vyřízení jejího pobytového oprávnění na území ČR, aby mohla žít v ČR s manželem a jejich synem; od těchto skutečností nelze při posuzování nejlepšího zájmu nezletilého syna odhlížet. Soud dále podotýká, že syn žalobkyně může po přechodnou dobu zůstat v ČR se svým otcem, jakkoli by to pro manžela žalobkyně mohla být složitá situace.
27. Soud dodává, že v případě dočasného odloučení jednoho z rodičů musí rodina (jedno zda sama nebo za pomoci příbuzenstva či známých) rodinný život přeuspořádat tak, aby taková dočasná změna na děti dopadala co nejmenší měrou. Soud dále poznamenává, že i nezanedbatelné množství nezletilých dětí českých občanů je vystaveno tomu, že žijí pouze s jedním rodičem (samoživitelem) a i takové rodiny se s tímto nepříznivým faktem musí vypořádat. Soužití nezletilých dětí toliko s jedním rodičem tak v dnešní společnosti není něco, co by bylo zcela neobvyklým jevem, se kterým se nelze vyrovnat. Soud též zdůrazňuje, že Úmluva o právech dítěte v žádné části nestanovuje, že oba rodiče musí žít spolu se svým dítětem v jednom státě; naopak předpokládá, že k oddělení dítěte od rodičů může dojít a pro takovou situaci požaduje zabezpečit pravidelné osobní kontakty (srov. čl. 9 odst. 4 či čl. 10 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte).
28. Je dále možné uvažovat o tom, že syn žalobkyně, který ve věku necelých dvou let není zásadně integrován do české společnosti, může po nezbytnou dobu vycestovat se žalobkyní do země původu, kde již žijí dvě nezletilé dcery žalobkyně. Je tak dle soudu zjevné, že žalobkyně má v Číně zázemí a příbuzné, včetně svých nezletilých dcer. Lze poukázat na skutečnost, že žalobkyně byla v roce 2018 v Číně, kde se jí dne X narodila dcera X. X. Tuto dceru, jakož i její o dva roky starší sestru, žalobkyně ponechala v péči rodičů manžela. Z uvedeného tak dle soudu plyne, že se žalobkyně i její manžel vzdali svým vlastním rozhodnutím možnosti každodenní péče o nezletilé dcery, aniž by ponechání dcer ve velmi nízkém věku v Číně zjevně vyhodnotili jako nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejího manžela a jejich nezletilých dcer. Soud pak při porovnání toho, že žalobkyně svou prostřední dceru nechala několik měsíců po jejím narození v péči rodičů jejího manžela v Číně, nevidí žádný důvod k tomu, proč by měl shledat nepřiměřeným dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně a její rodiny v tom, že by žalobkyně po přechodnou dobu – případně i se svým synem - vycestovala do Číny, kde by se osobně setkala se svými nezletilými dcerami, které více jak 6 let osobně neviděla. Žalobkyně tak na jedné straně zdůrazňuje nezbytnost a nepostradatelnost jejího

pobytu na území ČR v důsledku péče o syna, na druhé straně však zcela pomlčela o tom, že v Číně zanechala dvě dcery, o které ona ani její manžel osobně více jak 7 let nepečují.

29. Je zřejmé, že v důsledku rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU jistě budou muset všichni členové rodiny žalobkyně na omezenou dobu pozměnit dosud zažitý každodenní způsob života spojený s přerozdělením úloh každého z nich, tato skutečnost však není natolik zásadní, aby mohla být považována za nepřekonatelnou překážku pro jejich budoucí společné soužití, které potom může být realizováno v souladu s právním řádem ČR jako hostitelské země.
30. Soud dále poukazuje i na znění § 169f odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož platí, že pokud bylo cizinci vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace z důvodu, že by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života tohoto cizince, stanoví příslušný zastupitelský úřad termín podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území nebo dlouhodobého víza za obdobným účelem do 30 dnů ode dne objednání termínu osobního podání žádosti. Toto ustanovení se vztahuje na případ žalobkyně. Z uvedeného plyne, že žalobkyně by měla mít stanovený termín podání žádosti o pobyt do 30 dnů od objednání termínu osobního podání žádosti; objednat termín osobního podání žádosti může žalobkyně učinit ještě v průběhu jejího pobytu na území ČR. Z toho vyplývá, že žalobkyně může vlastní aktivitou omezit dobu strávenou v zemi původu.
31. Lze též upozornit na to, že je-li shledáno, že k založení rodinného života došlo až v době, kdy stěžovatelův pobytový status v hostitelské zemi byl nejistý, porušení práva na respektování rodinného života dle čl. 8 Úmluvy lze konstatovat pouze výjimečně; z pohledu judikatury ESLP se z pohledu čl. 8 Úmluvy jedná o faktor zcela zásadní (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, cit. výše, § 108; rozsudek ESLP ve věci Nunez proti Norsku, cit. výše, § 70; rozhodnutí ESLP ve věci Nguyen proti Norsku ze dne 26. 1. 2016, č. 30984/13, § 28; rozhodnutí ESLP ve věci Abokar proti Švédsku ze dne 14. 5. 2019, č. 23270/16, § 37; rozhodnutí ESLP ve věci Eze proti Švédsku ze dne 17. 9. 2019, č. 57750/17, § 46).
32. K tomu soud opětovně poznamenává, že pobytová situace žalobkyně začala být nejistá přinejmenším od konce roku 2021, kdy přestala být na území ČR držitelkou pobytového titulu. Syn žalobkyně se pak narodil až v roce 2024. Je tudíž zřejmé, že žalobkyně přistoupila k rozšíření rodiny v době, kdy byla její pobytová situace přinejmenším značně nejistá s ohledem na chybějící pobytový titul. Soud tak akcentuje názor, že žalobkyni mělo být od počátku jasné, že za daných okolností není jisté, zda a případně za jakých podmínek bude moci realizovat své právo na rodinný život právě na území ČR. Jestliže si tedy žalobkyně rodinu o syna rozšířila již s vědomím svého pobytu bez řádného oprávnění k pobytu, mohla dopředu počítat s tím, že i přes narození syna bude nucena opustit území ČR z důvodu legalizace svého pobytu.
33. Soud také zdůrazňuje, že syn žalobkyně může po nezbytnou dobu, kdy bude žalobkyně muset vycestovat za účelem vyřízení potřebného pobytového oprávnění v zemi původu, setrvat na území ČR se svým otcem. Vzhledem k běžné situaci na Zastupitelském úřadě v Pekingu či na Generálním konzulátu v Šanghaji by nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích členů. Bude tak do určité míry záviset na aktivitě žalobkyně, kdy se jí podaří svou situaci vyřešit. Jelikož dopady do soukromého a rodinného života v důsledku opuštění

území nelze vyhodnotit jako nepřiměřené, neshledal soud rozhodnutí správních orgánů za rozporná s čl. 32 Listiny základní práv a svobod, čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ani s čl. 5 odst. 5 směrnice Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny.

34. Lze doplnit, že povinnost opustit území členských států EU či podmínka osobního podání žádosti nijak nezpochybňuje ani neeliminuje právo na sloučení rodiny ani práva vyplývající z Listiny a Úmluvy o právech dítěte. Nutno připomenout, že žalobkyně pobývala na území ČR nelegálně, tedy vlastním zaviněním se ocitla v situaci, kdy musí respektovat pravidla pro získání pobytového oprávnění z pozice cizince, který nemá na území ČR pobyt legalizován. Důsledkům takové situace je pak vystaven i syn žalobkyně. Nemůže tak být dotčen ani zájem dítěte garantovaný článkem 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte, jestliže žalobkyně vědomě pobývala na území ČR bez pobytového oprávnění. Je na žalobkyni a jejím manželovi, aby uspořádali osobní záležitosti tak, aby se chodu rodiny odcestování žalobkyně na přechodnou dobu dotklo co nejméně.
35. Soud směrem k žalobkyni uvádí, že by si měla uvědomit, že zákon o pobytu cizinců jako s pravidlem počítá s osobním podáním žádosti u příslušného zastupitelského úřadu. Žalobkyně tedy měla již v minulosti po neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty počítat s tím, že bude muset vycestovat do Číny, neboť její zákonnou povinností je osobně podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu a že s touto povinností, která má sloužit k získání pobytového oprávnění, budou spojeny finanční náklady související s vycestováním z ČR do Číny a i s tím spojené časově omezené odloučení od její rodiny. Uvedené důvody tak nemohou založit nepřiměřenost rozhodnutí správních orgánů.
36. Soud proto shrnuje, že v případě vycestování žalobkyně do země původu dojde po omezenou dobu k zásahu do jejího rodinného a soukromého života, půjde však z hlediska legalizace jeho pobytu o nezbytný důsledek jejího protiprávního setrvávání na území ČR. Soud se tudíž shoduje se správními orgány v tom, že rozhodnutí o povinnosti opustit území sice představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně, ovšem s ohledem na to, že jde o v podstatě nejmírnější opatření pro cizince neoprávněně pobývajících na území ČR, které není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území ČR zakázán, lze tento zásah považovat za přiměřený. Soud proto s ohledem na již uvedené uzavírá, že v daném případě převážil zájem na povinnosti žalobkyně opustit území členských států EU nad zájmem na zachování jejího soukromého a rodinného života, přičemž zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně nebude s ohledem na všechny okolnosti případu nepřiměřený. Žalobkyně je mladá dospělá žena, přičemž v průběhu správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti svědčící o nemožnosti jejího přesunu do domovské země, ve které nadto trvale žijí její dvě nezletilé dcery. Dopady rozhodnutí na žalobkyni a jejího syna se nijak nevymykají tomu, co lze v podobných případech s ohledem na předchozí nelegální pobyt na území ČR očekávat. Soud tak nesouhlasí se žalobkyní v tom, že by situace žalobkyně byla natolik výjimečná, aby rozhodnutí o povinnosti opustit území států EU bylo nepřiměřené.
37. Pokud jde o poukaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2025, č. j. 3 Azs 194/2024-54, soud uvádí, že dle tohoto rozsudku byla zásadním nedostatkem úvah žalovaného „skutečnost, že se vůbec nezabývala klíčovou otázkou vyplývající z české právní úpravy, konkrétně tím, zda stěžovatelka alespoň potenciálně splňuje podmínky pro udělení pobytového oprávnění podle nařízení vlády č. 220/2019 Sb., kterým se stanoví kvóty pro

přijímání žádostí o víza a pobytová oprávnění na zastupitelských úřadech. Jde o otázku, která má dle kasačního soudu přímý dopad na reálnou dostupnost legálního vstupu a pobytu na území České republiky, a tudíž i na posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky rozhodnutím o povinnosti opustit území.“ Takovýto deficit však v projednávané věci nenastal, neboť žalobkyně neargumentovala tím, že nesplňuje podmínky pro udělení pobytového oprávnění podle nařízení vlády č. 220/2019 Sb. Dále je třeba poukázat na strany 7 a 8 napadeného rozhodnutí, na kterých žalovaný popsal, jaké má žalobkyně možnosti týkající se získání pobytového oprávnění, přičemž žalovaný zcela správně uzavřel, že možnosti získání pobytového oprávnění v případě žalobkyně jsou ztíženy, ale ne zcela vyloučeny. Argumentace žalobkyně závěry rozsudku č. j. 3 Azs 194/2024-54 tedy není pro nyní projednávanou věc přílehlavá.

38. Žalobu soud tedy vyhodnotil v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadovala, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 18. února 2026

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.